

REKENKAMER HARLINGEN

Harlingen, 4 april 2026

Betreft: eindrapport onderzoek democratische legitimiteit Regionale Energie Strategie in Harlingen
Aan: de Raad van de gemeente Harlingen

Geachte leden van de gemeenteraad Harlingen,

Hierbij bieden wij u het eindrapport aan van het gehouden onderzoek naar de ‘Democratische legitimiteit van de Regionale Energie Strategie’, hierna te noemen RES. Dit onderzoek maakt deel uit van een breed onderzoek over dit onderwerp onder de noordelijke provincies en desgewenst gemeenten. Het onderzoek is uitgevoerd door de Noordelijke Rekenkamer. Voor de gemeente Harlingen heeft de Rekenkamer Harlingen hier ook in geparticipeerd.

De hoofdconclusie luidt dat de gemeente Harlingen de democratische legitimiteit van de RES 1.0 en het proces daarna niet voldoende heeft geborgd. De Rekenkamer Harlingen onderschrijft de conclusie, omdat de gemeente Harlingen de bevolking en maatschappelijke organisaties niet expliciet bij het ontwikkelen van de Regionale Energiestrategie heeft betrokken. Dit was wel de bedoeling bij het RES-traject. De aanbevelingen hebben de strekking hier in het vervolg anders mee om te gaan.

Niettemin brengt de Rekenkamer Harlingen wel een nuancering op de hoofdconclusie aan omdat inwoners en ‘stakeholders’ wel betrokken zijn geweest via het ‘Programma Duurzaam Harlingen’: een programma dat ook gerelateerd is aan de RES en na de RES door de raad is vastgesteld. Dit programma wordt in het rapport benoemd, maar de nuancering had naar mening van de Rekenkamer Harlingen in het rapport meer expliciet moeten worden verwoord. Maatschappelijke organisaties en inwoners hadden beleidsruimte bij het opstellen van dit Programma Duurzaam Harlingen en konden zo input leveren voor de gemeentelijke visie. Specifiek voor de Transitievisie Warmte zette de gemeente ook een enquête uit onder inwoners om hun mening te peilen over de energietransitie.

De Rekenkamer concludeert dan ook dat de bevolking niet betrokken was bij de RES maar dat dit wel het geval was bij het Programma Duurzaam Harlingen. Maar voor de volledigheid moet ook hierbij benoemd worden dat deze participatie niet plaats vond op basis van vooraf gemaakte afspraken. Zo legde de gemeente de input van stakeholders en inwoners niet altijd schriftelijk vast. Hierdoor is hun invloed op het beleid niet op alle punten te kwalificeren.

Voor de totstandkoming van het rapport over Democratische legitimiteit van de RES is eerder ambtelijk wederhoor gepleegd, waarbij de belangrijkste opmerkingen in het rapport zijn verwerkt. Aansluitend is ook het college in de gelegenheid gesteld voor bestuurlijk wederhoor. De Rekenkamer heeft echter, ook na navraag, geen reactie van het college ontvangen. Inmiddels heeft reeds enige publiciteit plaatsvonden m.b.t. het rapport.

Met in achtneming van het gestelde in deze aanbiedingsbrief stelt de Rekenkamer Harlingen uw Raad voor in te stemmen met de strekking van het rapport en de aanbevelingen daarin.

Met vriendelijke groet, namens de Rekenkamer Harlingen

Teije Dijk (voorzitter)

Bijlage: Eindrapport onderzoek democratische legitimiteit Regionale Energie Strategie in Harlingen